

Závěr

V této práci jsem se zabýval vybranými otázkami týkajícími se postoupení pohledávky. V první věcné pasáži jsem se věnoval zákonným záповědím postoupení. Zde považuji za nejdůležitější zejména kritické posouzení současného znění § 525 OZ a též nevhodně zvolenou koncepci neplatnosti, která je dle českého práva u cese vždy absolutní. Jako pozitivní naopak vidím navrhované znění téhož ustanovení v návrhu nového občanského zákoníku, které by mělo vyřešit celou řadu aplikačních obtíží a též přesun k modernější úpravě relativní neplatnosti.

V další části práce jsem rozebíral podrobně pojem faktoringu. Zde se mi podařilo dospět k definici faktoringu, která má kořeny ekonomické, protože v platném právu zakotvení faktoringu chybí. Dále jsem popisoval jednotlivé typy faktoringu a v souvislosti s tím jsem se pokusil o právní zařazení jednotlivých pojmů používaných ekonomy. V závěru kapitoly jsem nabídl též řadu statistik ukazujících význam a využití této alternativní formy financování v praxi.

V nejspornější kapitole jsem se pak zabýval problematikou globální cese budoucích pohledávek. Zde jsem se potýkal s faktickou absencí nejen zákonné úpravy, nýbrž většinou i judikatury a doktríny. Jako k jedinému z mála pevných bodů jsem alespoň dospěl v závěru, že v českém právu je možná jak globální cese, tak cese budoucích pohledávek, což jsem doložil judikaturou i závěry teorie. Na druhou stranu jsem byl nucen uvést, že přes připuštění globální cese budoucích pohledávek judikaturou Nejvyššího soudu nám chybí návod, jak globální cesi platně provést. Kritice jsem podrobil formulace uváděné některými teoretiky mířící na existenci obligatorních identifikátorů, oporu pro své názory jsem hledal spíše v Principech evropského smluvního práva. Dospěl jsem k názoru, že globální cese budoucích pohledávek je platná tehdy, jestliže lze o každé v budoucnu vzniknuvší pohledávce s jistotou říci, zda byla součástí cese nebo nikoliv.

V druhé části této kapitoly jsem se pak zabýval jednotlivými podotázkami postupu budoucích pohledávek a zde se nejcitelněji projevila absence použitelných zdrojů. Podařilo se mi dospět alespoň k podloženému řešení ohledně momentu účinnosti postupu budoucí pohledávky, který nastává až jejím vznikem. Ve zbytku jsem poskytoval spíše vlastní řešení, která nemohou být dostatečně podložena, a jejichž význam tak může být v budoucnu

relativizován. Také proto jsem se snažil uvádět též opačné možnosti a poskytovat případné argumenty jim svědčící, než jsem zdůvodnil, ke které alternativě se kloním a proč.

V kapitole věnované navrženému průběhu faktoringové operace jsem nastínil dva možné postupy a blíže je rozebral i z hlediska judikatury Nejvyššího soudu, která je ke každému z těchto způsobů k dispozici. V případě rámcové smlouvy jsem pak nemohl neopomenout skutečnost, že Nejvyšší soud neshledal platným postup, při kterém se k rámcové smlouvě už přidávala jen jednostranná cesní doložka. Přesto se tento postup i po negativním vyjádření Nejvyššího soudu nadále v teorii objevuje. Při druhém postupu, tedy globální cesi pohledávek, jsem již jen odkázal na výše uvedená stanoviska ohledně obtíží provedení globální cese.

V závěrečném oddíle jsem se zabýval následky neplatného postupu pohledávky. Zde jsem dospěl především k závěru, že dlužníku zásadně nepřísluší zkoumat platnost postoupení a že dlužník musí plnit postupníku, i když postup platný není, byl-li mu postup notifikován. Dále jsem se věnoval otázce přechodu aktivní věcné legitimace na postupníka na základě neplatné smlouvy o postoupení, kde jsem konfrontoval rozpor v judikatuře a jeho nové řešení rozsudkem velkého senátu Nejvyššího soudu. V této fázi jsem tedy byl nucen dospět k překvapivým závěrům o tom, že nikoliv postupní smlouva, nýbrž notifikace způsobí přechod aktivní věcné legitimace z postoupitele na postupníka. S tímto názorem jsem se neztotožnil a podpořil jsem spíše argumenty opačné.

Celkově bych tedy shrnul, že nastolených cílů jsem, alespoň z větší části, dosáhl, nicméně zejména u problematiky faktoringu a globální cese pohledávek jsem se musel vypořádat s nedostatkem právní reglementace i judikatury, a řada mnou zastávaných názorů tak nemusí v budoucnu mít adekvátní vyjádření v odborné literatuře, judikatuře, či legislativní praxi.